

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

Sandgata 30 B
N-7012 Trondheim

Telefon: (+ 47) 73 84 16 40
Bankgiro: 4358.50.12840
Org. nr.: 970 089 748 NVA

e-post: nof@birdlife.no internett: www.birdlife.no

Miljødirektoratet
post@miljodir.no

Deres ref. 2016/2869	Deres kontaktperson Liv-Stephanie Bantle	Vår ref. 2016-437/350.4	Vår kontaktperson Martin Eggen	Dato 16.06.2016
-------------------------	---	----------------------------	-----------------------------------	--------------------

Høring av forslag til forskrift om innførsel, utførsel, reutførsel, overdragelse eller besittelse av truede arter av vill flora og fauna (CITES)

Forslag til forskrift om innførsel, utførsel, reutførsel, overdragelse eller besittelse av truede arter av vill flora og fauna (CITES) er ute til høring. Forskriften erstatter forskrift 15. november 2002 nr. 1276 til gjennomføring av konvensjon 3. mars 1973 om internasjonal handel med truede arter av vill flora og fauna (CITES). Norsk Ornitologisk Forening (NOF) imøteser et mer helhetlig regelverk rundt handel med vill fauna og flora, regulert under CITES-konvensjonen, og at Norge omsider tar ansvar for at CITES blir gjort gjeldende i forbindelse med innenlands besittelse, omsetning og tilsyn.

1. Generelle kommentarer

Forslagene innebærer en presisering og styrking av regelverket rundt handel omfattet av CITES-konvensjonen. NOF har noen generelle kommentarer:

- Forskriften forankres nå i naturmangfoldloven. NOF merker seg at naturmangfoldlovens paragrafer er drøftet omfattende i høringsnotatet (kapitel 3), og knyttet opp til forslagene i forskrift. Dette styrer forslagene i høringsforslaget, og gir flere gode utslag.
- I tillegg til påkrevd innførsels- og utførselstillatelse skal liste A-arter og utvalgte liste B-arter følges av et eiersertifikat. NOF mener det er naturlig at særlig sårbare og truede arter krever et slikt eiersertifikat, og ser at mulighetene for forfalskning er drøftet i høringsforslaget.
- Innførelsestillatelse er foreslått avkrevd for CITES-arter på liste B, i tillegg til utførselsdokument. NOF mener dette vil sikre bedre kontroll over handelen med arter på liste B. Dette forhindrer at statusen forverres, og forebygger at Norge blir et transitland for ulovlig handel.
- Arter introdusert fra åpent hav blir regulert i samsvar med konvensjonstekst og partsvedtak. NOF støtter forslaget.
- Det foreslås å innføre suspensjoner (midlertidig forbud) for visse CITES-arter fra bestemte opprinnelsesland basert på vedtak fattet på partsmøte eller ved CITES stående komite. Suspensjonene følger av forskriftens vedlegg 2 (innførselsrestriksjoner). NOF mener et fleksibelt regelverk for dette er nødvendig med tanke på hvor raskt status for en del truede arter forandrer seg, og er glad for at Miljødirektoratet foreslår en slik ordning. Slike suspensjoner må vurderes fortløpende. NOF presiserer nødvendigheten av omfattende dokumentasjon på bedret forekomst av artene ved opphøring av suspensjonen. Trusselbildet må være kraftig redusert. Ved kunnskapsmangel må naturmangfoldlovens §9 om føre-var-prinsippet legges til grunn.

- Butikker for salg av dyr/fugler: For fugler som følges av dokumenter ved import, bør det være et krav om at disse leveres i kopi til kunder som handler fuglen. Sertifikatpliktige fugler bør fortsatt følges av nytt sertifikat. Dokumentasjon for merkede fugler følger fuglen og gis i kopi til kunder i butikken. Dokumentasjon for merkede fugler bør *alltid* overleveres sammen med fuglen, og være et krav også for det privat markedet, slik at dokumentasjonen er i orden ved kontroll. Se for øvrig vår kommentar til § 27 om merking.
- Inndragning og beslag foreslås regulert i forskriften, og at kostnadene ved ulovligheter/miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, jfr. naturmangfoldlovens § 11. NOF støtter dette.

2. Kommentarer til de enkelte bestemmelsene i forskriften

§ 1 (Formål)

Høringsnotat:

Etter nåværende forskrift er formålet ”å begrense de skadevirkninger internasjonal handel kan ha for den fortsatte eksistens av dyre- og plantearter som er eller kan bli truet av utryddelse”. «Direktoratet mener formålsbestemmelsen i all hovedsak bør videreføres. Ordlyden foreslås endret til ”å bevare naturlig viltlevende arter som er eller kan bli truet av utryddelse som følge av handel”. Formålet om ”å bevare” samsvarer med ordlyden i nml. § 26.»

NOFs kommentar:

Her kan ordlyden i formålsparagrafen med fordel ta med at det er bestander/artene med deres genetiske mangfold som skal bevares. Dette vil være i tråd med ordlyden i naturmangfoldloven. Direktoratet må vurdere dette opp mot formålet i konvensjonen.

§ 2 (Saklig virkeområde)

Høringsnotat:

CITES er en minimumskonvensjon som i utgangspunktet regulerer grensekryssende handel men åpner også for at partene vil kunne fastsette ytterligere nasjonale bestemmelser, jf. konvensjonens artikkel XIV nr. 1.

NOFs kommentar:

Innlands regulering av artene omfattet av CITES-arter i forslag til forskrift. NOF anser at dette vil ha en preventiv effekt på både innførsel og oppbevaring uten gyldige tillatelser og merking for arter dette er påkrevd. Dette er et betydelig skritt i riktig retning sammenlignet med tidligere forskrift, og er hjemlet i naturmangfoldlovens § 26. At Norge her går ut over minimumskravene i konvensjonsteksten er nødvendig for en god oppfølging av intensjonene i konvensjonen.

§ 8 (innenlands overdragelse, besittelse og fremvisning) og § 21 (eiersertifikat)

Høringsnotat:

§ 8: Kravet til eiersertifikat innebærer at alle som oppbevarer eller på annen måte er i besittelse av et eksemplar oppført i vedlegg 1, liste A eller i vedlegg 3 nr. 1 og nr. 3 til 8, plikter å ha et eiersertifikat for eksemplaret. Dette gjelder uavhengig av hvordan man har kommet i besittelse av eksemplaret - om man har arvet det, kjøpt det i Norge, fått det i gave, innført det fra utlandet eller annet.

§ 21: Eiersertifikat utstedes av Miljødirektoratet for eksemplarer av arter på liste A og utvalgte arter på liste B.

NOFs kommentar:

Listen over arter som krever eiersertifikat fra liste B må være fleksibel, og denne listen må derfor gjennomgås hyppig.

Fugler med krav om eiersertifikat må merkes med chip og fotring. Det er en fordel at sertifikatet også inkluderer bilde av dyret tillatelsen gjelder med tanke på å redusere mulighetene for svindel, og for å lette kontrollen av sertifikat-pliktige arter. Sertifikatet skal fornyes dersom fuglen selges/overdras andre personer med ny adresse.

§ 27 Merking av levende og ikke-levende eksemplarer

Høringsnotat:

Merkingskravet vil lette kontrollen med grensepasserende handel, sikre oversikt over oppbevaring eller besittelse av innenlands omsatte eksemplarer av arter, styrke eier/kjøpers dokumentasjonsbehov, samt redusere risikoen for forfalskning. Direktoratet mener derfor det bør stilles krav til merking.

Ny § 28 regulerer merking av levende dyrearter oppført i vedlegg 1, liste A og utvalgte liste B-arter oppført i vedlegg 3, nr. 1, samt merking av ikke-levende eksemplarer av arter på liste A og utvalgte liste B-arter, jf. samme vedleggs nr. 3 til 8. Avgrensningen baseres på hvilke arter det er vanlig å innføre.

NOFs kommentar:

Det kreves merking av utvalgte arter vedlegg 1. Merkingemetodene skisseres i forskriftens vedlegg 3 (merkings- og sertifiseringskrav). Miljødirektoratet foreslår å begrense merkingen til de artene det er viktig å ha kontroll med. NOF støtter forslaget om merking, og mener fugler bør merkes chip og fotring. Myndighetene må sørge for merking av fugl født i Norge og at det er oppnevnte personer som reiser rundt og gjør det mot vederlag, slik at det blir organisert og praktisk gjennomført, og at det følger papirer med merkingen. Import fugler på liste A og B må enten være merket fra før, eller så må de merkes innen et par uker etter ankomst. NOF viser til at DNA-profiler er et nyttig og rimelig verktøy i forhold til å kontrollere lovlig opprinnelse til eksemplarer.

Oppfølging av forskriftens vedlegg

Forskjellige arters trusselnivå og status endres raskt, og stadig flere arter er truet. Årsakene til dette er ofte sammensatte, men klimaendringer og ødeleggelse av naturlig habitat er sentrale drivere. 36 norske fuglearter er nå kategorisert som kritisk truet (CR), sterkt truet (EN) eller sårbar (VU) i Artsdatabankens nasjonale rødliste, dette utgjør rundt 15,5 % av fugleartene i Norge. Verdens naturvernunion (UICN) globale rødliste inneholder 1313 slike fuglearter, dette utgjør 13% av det totale antall vurderte fuglearter. Jakt og handel med truede fauna og flora er en viktig årsak til at bestands- og forekomstreduksjoner og utryddelse av arter.

NOF ønsker å understreke behovet for at Norge tar en ledende rolle i å oppdatere faktagrunnlaget for tilstanden til verdens natur og arter. Her er det naturlig å trekke fram det internasjonale Naturpanelet (IPBES) som det globale kunnskapsorganet, og GBIF (Global Biodiversity Facility) som den sentrale leverandør av verdinøytral kunnskap om naturmangfold. Dette danner grunnlaget for forskriftens vedlegg.

Det er viktig at Norge også er aktiv i CITES-konvensjonen, slik at konvensjonens lister til enhver tid gjenspeiler trusselbildet for verdens fauna og flora. Handel med arter og natur må ikke utgjøre en trussel mot langsiktig overlevelse og bærekraftige bestander på grunn av

verken kunnskapsmangel eller ikke-oppdatert grunnlag for regulering av handel. Her er det derfor viktig at Norge og andre land kan reagere proaktivt og raskere enn hva tilfellet er når saker skal utredes og vedtas av alle partene til CITES.

Kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget

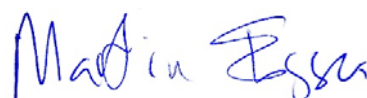
NOF vil fremheve behovet for god grensekontroll og nok politiressurser til å håndheve forskriften. Nye reguleringer, som eiersertifikat for arter på liste A og utvalgte arter på liste B, krever oppsøkende virksomhet innenlands mot personer eller grupper man mistenker utfører lovbrudd.

Det åpnes for utstedelse av flerbrukstillatelser for spesifikke eksemplarer eller produkter, herunder for eksempel kjæledyr og musikkinstrumenter. Flerbrukstillatelser vil kunne gis for et lengre tidsrom og gjelde for flere inn- og utførsler. Det stilles her store krav til egenkontroll. NOF vil presisere behovet for regelmessig ettersyn av bedrifters eller institusjoners egenkontroll.

For Norsk Ornitologisk Forening

Kjetil Aa. Solbakken, generalsekretær

Martin Eggen, naturvernrådgiver